

Hukuki Danışmanlık

GÖRME ENGELLİLERİN DÜZENLEME İŞLEMLERİ

Değerli meslektaşlarım,

18.01.2024 tarihli duyurumuz ile;

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ile tamamlanan entegrasyon çalışmaları ile okuryazar olan görme engelli kişilerin noterliklere gelerek yaptıkları işlemleri tanık bulundurmadan tamamlayabilmesini sağlamak üzere 19.01.2024 tarihinde Noterlik Bilgi Sistemi sürümü yayınlanacak olup, bu sürüm ile e-Devlet uygulamasına eklenecek olan "Görme Engelliler için Noter Belgesi Onay İşlemleri" hizmeti başlığı altında okuryazar olan görme engelli kişilerin, ilgilisi oldukları işlem metnini dinleyerek işlemlere onay/ret verebilecekleri yapıya geçilmesinin sağlanacağı,

Sistemin okur yazar olan görme engelli kişinin noterlik işlemi hazırlanırken tanık bulundurulmasını istememesi durumunda işlemin tanık aranmadan yapılmasını sağlamak amacıyla oluşturulduğu, Ancak bu konuda talepte bulunmayan ve tanık hazır bulunduran görme engelli kişilerin işlemlerinin yine tanık huzurunda yapılmaya devam edilebileceği, bildirilmiş,

Uygulamaya da duyuruda açıklandığı üzere 19.01.2024 tarihli NBS de gerçekleştirilen sürüm ile başlanmıştır.

Ancak Birliğimize iletilen yakınmalardan, bazı noterliklerimizde gerçekleştirilen uygulamadan sonra işlemin yazıya dökülüp imzalanması aşamasında okuma yazma bilen görme engelliden, el yazısı ile "adı ve soyadı ile okudum, anladım" ibarelerinin yazılmasının talep edildiği, yazamamaları halinde ise işlemin tekrar tanık huzurunda yapılması gerektiğinin ifade edildiği öğrenilmiştir.

1512 sayılı Noterlik Kanununun;

84 üncü maddesinde;

Hukuki işlemlerin noter tarafından düzenlenmesi bir tutanak şeklinde yapılır.

Bu tutanağın;

1. Noterin adı ve soyadı ile noterliğin ismini,
 2. İşlemin yapıldığı yer ve tarihi (Rakam ve yazı ile),
 3. (Değişik: 2/4/1998 - 4358/3 md.) İlgilinin ve varsa tercüman, tanık ve bilirkişinin kimlik ve adresleri ile ayrıca ilgilinin vergi kimlik numarası,
 4. İlgilinin hakiki arzusu hakkındaki beyanını,
 5. İşleme katılanların imzalarını ve noterin imza ve mührünü,
- Taşınması gereklidir.

Bu şekilde düzenlenen iş kağıdının aslı noterlik dairesinde saklanır ve örneği ilgisine verilir.

85 inci maddesinde;

Tutanak, noterin ilgiliyi tanıyıp tanımadığını, tanımıyorsa ilgilinin kişiliği hakkında ne yoldan kanı sahibi olduğunu gösterir kayıtları taşır. Noter böyle bir kanıya ulaşamaz ve işlemin yapılması da istenirse, keyfiyet ve kimliğin tespiti için getirilen ispat vasıtası tutanağa yazılır, Hükümleriyle,

1512 sayılı Noterlik Kanununun 200 üncü maddesi gereğince hazırlanan işlem formüllerinde, düzenleme işlemlerde okuryazar olan ilgililerin işlemlere ilgilinin sadece imzasının alınması hususunun işlenmiş olduğu,

Ayrıca; Noterlik Bilgi Sisteminde görme okuma yazma bilen görme engelli kişinin, e-Devlet üzerinden telefonuna yönlendirilen işlemi sesli olarak dinledikten sonra **onay vermesi** durumunda, noterlik personelinin NBS "İşlem Sorgulama" ekranından metni yazdırabileceği ve "Tahakkuk Listesi" ekranından makbuz kesebileceği, işlem metninin altındaki alana da ilgilinin belgeyi onaylama tarihinin otomatik olarak ekleneceği, gözönüne alındığında,

Okuma yazma bilen görme engellilerin işlemlerine imzalarının alınması sırasında el yazılarıyla ad ve soyadları ile okudum anladım ibarelerinin yazılmasının zorunlu olmadığı, düşünölmektedir.
Bilgilerinize rica ederim.
Saygılarımla.

Emine ÇAĞLAYAN
Başkan